

Vyhodnotenie pádov hospitalizovaných pacientov za rok 2025

Bezpečnosť pacienta patrí medzi základné priority každého moderného zdravotníckeho zariadenia. Jednou z oblastí, ktorej sa venuje systematická pozornosť, je prevencia pádov hospitalizovaných pacientov. Pády predstavujú jednu z najčastejších nežiaducich udalostí v zdravotnej starostlivosti a môžu mať závažné dôsledky nielen na fyzické zdravie pacienta, ale aj na jeho psychickú pohodu a celkovú kvalitu života.

K pádom môže dôjsť z rôznych príčin. Medzi najčastejšie patria zmeny zdravotného stavu, znížená pohyblivosť, účinky liekov alebo náročné diagnostické a terapeutické výkony. Riziko pádu sa netýka len starších pacientov, ale vyskytuje sa naprieč vekovými skupinami aj klinickými odborníkmi a môže postihnúť prakticky každého pacienta bez ohľadu na vek či fyzickú kondíciu. Pre lepšie pochopenie príčin pádov sa v praxi využívajú klasifikácie založené na fyziologických faktoroch a faktoroch prostredia.

Vo Fakultnej nemocnici s poliklinikou F. D. Roosevelta Banská Bystrica pristupujeme k prevencii pádov komplexne. Máme zavedený interný systém hodnotenia bezpečnosti pacienta, ktorý stanovuje štandardizované postupy pre identifikáciu, analýzu, riadenie a prevenciu nežiaducich udalostí v ambulantnej aj ústavnej zdravotnej starostlivosti. Súčasťou systému sú aj postupy zamerané na predchádzanie zraneniam a zdravotným komplikáciám, najmä u pacientov so zníženou mobilitou alebo závažným zdravotným postihnutím, ako aj mechanizmy na odstraňovanie zistených nedostatkov. V súlade s týmito princípmi sme zaviedli konkrétny pracovný postup zameraný na prevenciu pádov hospitalizovaných pacientov na lôžkových oddeleniach FNsP FDR. Tento postup zahŕňa hodnotenie rizika pádu už pri prijatí pacienta do ústavnej zdravotnej starostlivosti, ako aj realizáciu primeraných preventívnych opatrení počas celej hospitalizácie.

Pri prijatí pacienta dôkladne hodnotíme jeho sebestačnosť, mobilitu a individuálne rizikové faktory. Na základe tohto posúdenia prijímame konkrétne opatrenia a poskytujeme pacientovi cieleňú edukáciu o možnostiach, ako si v prípade potreby privolať zdravotnícky personál. Dôležitú úlohu zohráva aj bezpečné a prehľadné prostredie, ktoré prispôsobujeme potrebám pacientov. Napriek prijatým opatreniam si uvedomujeme, že nie všetkým pádom je možné úplne predísť. Každú takúto udalosť preto dôsledne analyzujeme a prijímame opatrenia na ďalšie zlepšovanie našich postupov.

Pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti zároveň rešpektujeme dôstojnosť a práva pacienta. Uprednostňujeme také riešenia, ktoré podporujú samostatnosť pacienta a minimalizujú potrebu obmedzujúcich zásahov. Prevencia pádov je spoločným cieľom zdravotníckeho personálu aj pacientov. Spoluprácou, dôslednosťou a otvorenou komunikáciou vytvárame prostredie, v ktorom je bezpečnosť pacienta na prvom mieste.

V roku 2025 sme evidovali 95 hlásení o pádoch pacientov počas hospitalizácie, čo predstavuje pokles oproti 135 prípadom v roku 2024 a 102 prípadom v roku 2023. Tento trend potvrdzuje, že zavedené preventívne opatrenia a systematická práca v oblasti bezpečnosti pacientov prinášajú očakávané výsledky.

Oddelenie kvality vykonáva podrobnú analýzu zaznamenaných udalostí, pričom sú údaje klasifikované podľa viacerých kritérií: stupňa závažnosti pádu, dopadu na náklady liečby, vekovej kategórie pacienta, lokalizácie a príčiny pádu, ako aj podľa príslušných klinických pracovísk. Súčasťou tejto analýzy je aj sumarizácia vývoja počtu pádov, čo umožňuje sledovať trend a hodnotiť efektivitu preventívnych opatrení. Na základe zistení sú realizované cieleňé opatrenia koordinované úsekom námestníka pre ošetrovateľskú starostlivosť. Patria sem preventívne intervencie zamerané na minimalizáciu rizika pádu, edukácia pacientov o bezpečnom pohybe a využívaní dostupných pomôcok, pravidelné odborné školenia personálu a dôsledná kontrola prostredia. Tento integrovaný prístup kombinujúci systematický zber a analýzu údajov s implementáciou preventívnych opatrení predstavuje základ našej kultúry bezpečia a kontinuálneho zlepšovania kvality poskytovanej zdravotnej starostlivosti.

Tabuľka 1 Počet pádov hospitalizovaných pacientov podľa stupňa závažnosti

Kategórie Miesto vzniku	1. kategória - počet pádov bez poranenia alebo minimálne poranenie	2. kategória - počet pádov s poranením vyžadujúcim dodatočnú diagnostiku	3. kategória - počet pádov s poranením, ktoré vyžaduje liečbu a predlžuje hospitalizáciu (fraktúry)	4. kategória - počet pádov vyžadujúcich preklad na iné oddelenie podľa typu poranenia (operácie, fraktúry)	5. kategória- pád s fatálnym následkom (trvalé následky, smrť)	Celkom
Pád na izbe	43	16	1	2	0	62
Pád na chodbe oddelenia	11	7	1	1	0	20
Pád v kúpeľni, toaleta	4	2	1	0	0	7
Pád mimo oddelenia	5	1	0	0	0	6
Celkom	63	26	3	3	0	95

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 2 Počet pádov s dôsledkom zvýšených resp. bez navýšených nákladov na poskytnutú liečbu pacienta

	Bez navýšených nákladov	Zvýšené náklady	Celkom
Počet pádov	68	27	95

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 3 Rozdelenie pádov podľa veku pacienta

	70 rokov a viac	Menej ako 70 rokov	Celkom
Počet pádov	58	37	95

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 4 Rozdelenie pádov podľa miesta a príčiny pádu

Miesto a príčina pádu	Počet
Ublíženie pacienta (pošmyknutie, zakopnutie)	19
Pád pacienta pri záchvate	1
Pád pacient v stoji (náhla slabosť)	30
Pád pacienta z postele	33
Pád pacienta v kúpeľni	3
Pád pacienta na toaleta (WC)	8
Pád pacienta z kresla/ stoličky/ invalidného vozíka	1
Celkom	95

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 5 Rozdelenie pádov podľa kliník / oddelení

Klinika / oddelenie	Počet pádov	Počet hospitalizovaných pacientov	Podiel v %
Dermatovenerologická klinika SZU	1	552	0,18
II. Gynekologicko - pôrodnická klinika SZU	1	2 382	0,04
II. Interná klinika SZU - Interné	2	2 117	0,09
II. Interná klinika SZU – Dlhodobo chorí	1	311	0,32
II. Interná klinika SZU- Nefrologické transplantácie	1	613	0,16
II. Interná klinika SZU - HEGITO	1	921	0,11
II. Neurologická klinika SZU	6	949	0,63
II. Chirurgická klinika SZU	7	2 199	0,32
II. Očná klinika SZU	3	918	0,33
II. Urologická klinika SZU	4	2 001	0,20
II. Klinika ortopédie a úrazovej chirurgie SZU – Ortopedická klinika	5	1 116	0,45
II. Klinika ortopédie a úrazovej chirurgie SZU – Klinika úrazovej chirurgie	13	1 551	0,84
II. Psychiatrická klinika SZU	10	424	2,36
Klinika maxilofaciálnej chirurgie	1	669	0,15
Neurochirurgická klinika SZU	7	949	0,74
Klinika plastickej chirurgie	1	775	0,13
Klinika transplantlačnej chirurgie	1	1 398	0,07
Oddelenie otorinolaryngológie	1	426	0,23
Oddelenie infektológie	4	537	0,74
Hematologické oddelenie	6	552	1,09
Oddelenie pneumológie a fýzeológie	17	985	1,73
Oddelenie urgentného príjmu	2		
Celkový počet 95 nahlásených pádov tvorí 0,37 % z celkového počtu 25 484 hospitalizovaných pacientov.			

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 6 Vývoj pádov hospitalizovaných pacientov v rokoch 2023 – 2025

	2023	2024	2025
Počet pádov celkom	102	135	95
Počet hospitalizovaných pacientov	27 042	27 318	25 484
Podiel pádov z celkového počtu hospitalizovaných pacientov	0,38%	0,49%	0,37%

Zdroj: vlastné spracovanie

Opatrenia na elimináciu a prevenciu pádov pacientov počas hospitalizácie zabezpečuje úsek námestníka pre ošetrovateľskú starostlivosť. Medzi prijaté opatrenia patria:

1. Pravidelná kontrola ošetrovateľskej dokumentácie so zameraním na využívanie formulára na hodnotenie rizika pádu.
2. Zaradenie problematiky rizika pádu pacienta do edukatívnych aktivít na jednotlivých ošetrovacích jednotkách
3. Priebežná kontrola nemocničného prostredia so zameraním na dodržiavanie zásad bezpečnosti pre pacientov aj personál.
4. Edukácia pacientov pri prijatí na ošetrovacie jednotky o potrebe dodržiavania stanoveného pohybového režimu a rešpektovania ich zaradenia do príslušného pohybového režimu.
5. Trvalé zvyšovanie bezpečnosti nemocničného prostredia prostredníctvom obstarávania vhodných pomôcok, využívania bezpečnostných prvkov nemocničných lôžok, signalizačných zariadení a postupných úprav nemocničných izieb.
6. Vysoko individuálne indikované použitie obmedzovacích prostriedkov u pacientov s dôrazom na vyváženie bezpečnosti pacienta a zachovanie jeho osobnej integrity.

Štruktúra pacientov s pádom počas hospitalizácie v našom zdravotníckom zariadení zodpovedá predpokladaným rizikovým skupinám, tak ako ich na jednotlivých oddeleniach resp. ošetrovacích jednotkách odhadujeme.

Vzhľadom na realizované preventívne opatrenia a prijaté postupy na elimináciu pádov na klinikách a oddeleniach FNsP FDR nateraz situáciu vyhodnocujeme ako dostatočne saturovanú opatreniami a preventívnymi krokmi.

V Banskej Bystrici dňa 25.03.2026

Vypracoval:

Ing. Michaela Müllerová, vedúca oddelenia kvality

v. r.

Kontroloval a schválil:

PhDr. Monika Trnovcová, námestníčka pre ošetrovateľstvo

v. r.